

[Knud Kristensen.]

det modsatte, der finder Sted. Thi medens alle er enige om og alle har fremhævet, at de Priser, som har været længst nede i Forhold til normale Tider — jeg tænker her paa 1929—30, da var der en god Erhvervsituation næsten overalt i vort Land —, er Landbrugets, saa er det over for andre Erhverv, som har været mindre ramt, og hvor Prisfaldet har været mindst, at man har sat ind med Beskyttelsesforanstaltninger. Det er Hjemmemarkedets Virksomheder, det er Hjemmeindustrien, som gennem disse beskyttelsesmæssige Foranstaltninger er værnet mod Konkurrencen, og Eksporterhvervene har ingen Hjælp og ingen Støtte faaet. De har maattet lade Konkurrencen udefra bestemme deres Priser, men samtidig har de maattet betale de høje Priser, som Udelukkelsen af Konkurrencen har medført for en lang Række af de Varer, de skal købe. Resultatet af denne beskyttelsesmæssige Foranstaltning har derfor — tværtimod det, som skulde være Opgaven — været dette at gøre Byrden større for dem, der er haardest ramt, og beskærme dem, der er mindst ramt. Derigennem har man skabt i vort Samfund et ulige Forhold mellem Erhvervene, hvilket efter min Opfattelse ikke alene er en meget stor Uretfærdighed, men ogsaa er en samfundsskadelig Handling.

Jeg erindrer om, at naar vi i sin Tid behandlede Toldlove, var der noget, man fra næsten alle Sider var enig om at indrømme Virksomheder: hvis de havde negativ Beskyttelse, saa var man villig til at gaa med til saadanne Ændringer, som ophævede en saadan negativ Beskyttelse. Men her er jo netop Tale om en negativ Beskyttelse over for Eksporterhvervene. De maa sælge til de Priser, som Prisfaldet dikterer, men de bliver tvunget til at købe til Højkonjunkturpriser eller i hvert Fald til de Priser, som man var kommet op paa i de normale Tider, før Krisen satte ind. Det er denne Ulighed, som vi Gang paa Gang har gjort opmærksom paa, og som vi mener er ikke blot uretfærdig, men ogsaa i allerhøjeste Grad samfundsskadelig.

At disse Beskyttelsesforanstaltninger over for Hjemmeindustrien modvirker, i hvert Fald, et Prisfald, er der mangfoldige Eksempler paa, men man behøver for saa vidt ikke at nævne disse Eksempler, for det er erkendt fra Regeringspartierne Side. Jeg minder om, at den tidligere Handelsminister under Forslagets Behandling sidste Aar netop som Argument for at faa dette Forslag gennemført nævnte dette, at hvis

vi ikke havde saadanne Beskyttelsesforanstaltninger, var der en Mængde Varer, vi her i Landet kunde købe til langt billigere Priser, end vi nu maatte give for dem.

Denne Politik har efter min Opfattelse ikke alene denne uretfærdige Side, men den har ogsaa gennem sine Følger en meget skadelig Indflydelse paa dansk Erhvervsliv og dansk Økonomi i det hele taget. Den bevirker Landbrugskrisen, som jeg allerede har dokumenteret. Naar Priserne er lave paa det, man skal sælge, men holdes oppe paa det, man skal købe, er det klart, at det giver Krise, det giver Underskud, det giver vanskelige Forhold for Eksporterhvervene herhjemme. Men det bevirker ogsaa en Arbejdsløshed, som er større, end den vilde være, hvis der var større økonomisk Lighed i vort Samfund. Det er ganske rigtigt, at man for enkelte Industriers Vedkommende, paa enkelte Omraader kan skaffe bedre Beskæftigelse og flere i Arbejde, men paa den anden Side er det lige saa sikkert, at man paa andre Felter skaber mindre Forbrugsevne, mindre Trang til Reparation, mindre Trang til Produktionsfornødenheder og derigennem øger Arbejdsløsheden i stor Udstrækning.

Derfor er der for mig ingen Tvivl om, at Enderesultatet bliver, at Arbejdsløsheden under denne ulige Politiks Praktisering bliver større, end den vilde være, hvis der var mere økonomisk Lighed Erhvervene imellem. Det viser ogsaa Statistikken. Den viser tydeligt og klart, at naar Prisforholdene Eksporterhvervene og Hjemmemarkedsvirksomhederne imellem er nogenlunde lige, saa er Arbejdsløsheden som Helhed mindst, og naar Afstanden øges, Uigheden fremkommer, ja, saa vokser Arbejdsløsheden. Det er noget, vi kan se gennem de forskellige Kriseaar og normale Aar, som vi nu har haft siden Krigens Afslutning.

Denne Erhvervspolitik medfører ogsaa, at den baade i økonomisk og moralsk Henseende saa skadelige Flytning og Strøm fra Land til By fortsættes. Det er ganske klart, at naar der inden for Byerhvervene, i Industrien, er saadanne Arbejdsvilkkaar, at de kan give baade deres Arbejdere, Funktionærer og Indehavere en langt større Fortjeneste for den samme Arbejdspræstation end man kan ude paa Landet, ude i Eksporterhvervene, saa søger Befolkningen, saa søger Arbejdskraften derhen. Det er der ikke det mindste at sige til, det er nu en Gang en økonomisk Lov, at der, hvor man kan faa mest for sine Varer, der søger man hen for at sælge dem, og derfor vil denne Strøm fra Land til By efter vor Opfattelse